

УКРАЇНЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, МЕТОДИКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. перший проректор
за науково-педагогічної
роботи

С.В. Петров
2019 року

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН І ПРОГРАМА
КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ВЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ**

Харків – 2019 рік

Пояснювальна записка

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України; вдосконалювати компетентності щодо використання хмарних сервісів та технологій в соціально-педагогічних системах; застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності, керувати навчальними/розвивальними проектами; вдосконалення професійної майстерності на основі модернізації змісту, форм і методів навчання, впровадження інноваційних технологій у навчальний процес.

Основними завданнями курсів підвищення кваліфікації вчителів є:

- ознайомлення з положеннями нового закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- формування вмінь та навичок із визначення місця та ролі спеціальних законів в системі освітнього законодавства;
- удосконалення навичок роботи із локальними нормативно-правовими актами в галузі освіти;
- вивчення нормативно-правової бази освіти, охорони дитинства і охорони праці в Україні;
- ознайомлення з використанням хмарних сервісів в соціально-педагогічних системах (використання Office Web Apps-додатків, електронні журнали і щоденники, он-лайн сервіси для учбового процесу, спілкування, тестування, електронна пошта з доменом школи та інші);
- вивчення особливостей роботи із хмарними сервісами для проведення моніторингових досліджень, технології роботи із хмарними додатками створення презентацій;
- ознайомлення з основними концептуальними положеннями сучасної освіти;
- ознайомлення з останніми методичними рекомендаціями з вивчення історії у школах України і світу;
- ознайомлення з приблизним дидактичним обладнанням курсу історії України і всесвітньої історії згідно потреб нових навчальних програм;
- поглиблення знань про сучасний стан історичної науки;
- оволодіння інформаційними технологіями навчання та педагогічними технологіями;
- сприяння і стимулювання постійного зростання професійної майстерності.
- ознайомлення з сучасними підходами до професійної підготовки вчителя громадянської освіти та історії загальноосвітнього навчального закладу.

Очікувані результати навчання:

- відтворювати основні положення закону «Про повну загальну середню освіту» в частині регулювання освітнього процесу;
- класифікувати нормативно-правові акти у сфері освіти;
- аналізувати положення локальних нормативно-правових актів у сфері освіти на відповідність положенням спеціальним законам;
- відтворювати особливості роботи із хмарними сервісами для проведення моніторингових досліджень, технологію роботи із хмарними додатками створення презентацій;
- створювати та пояснювати використання систем дистанційного навчання для проведення моніторингових досліджень;
- створювати он-лайн тести за допомогою хмарних додатків;
- володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти: поняття про управління навчальним процесом, технологічний підхід до нього; визначення дидактичного проектування як суті методичної діяльності вчителя; характеристику складу дидактичних проектів та алгоритм їх розробки; специфіку дидактичних проектів різних рівнів: спеціальності, навчальних дисциплін, окремих тем та занять;
- знання і розуміння: сучасних тенденцій розвитку освіти; теоретичних засад і європейського досвіду навчання історії в умовах багатокультурного суспільства; інструменти впровадження принципу полікультурності у шкільну історичну освіту; сучасного понятійно-категоріального апарату в галузі суспільствознавчих дисциплін; основних термінологічних та концептуальних систем сучасної історіографії; сучасної історіографічної ситуації у світі й в Україні; сучасних тенденцій світової політичної науки (для курсу «Громадянська освіта»);
- вміння: організовувати викладацько-педагогічну діяльність на компетентнісних засадах (прогнозування, проектування, оцінювання тощо); конструювати та реалізувати вивчення історії та суспільствознавчих дисциплін із використанням різноманітних методів, форм і технологій; діагностувати освітній процес і складати індивідуальні освітні маршрути для становлення учня як особистості, громадянина, інноватора; діагностувати рівень національної, релігійної, гендерної толерантності учнів та розробки й реалізації стратегії і технології його врегулювання; оперувати основними історичними поняттями, комунікативно виправдано користуватися історичними знаннями в різних сферах і формах гуманітарного знання;
- диспозиції (цінності, ставлення): дитиноцентризм, цінність особистості; просування демократичних цінностей (повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти, полікультурність); соціалізацію особистості, формування національної свідомості,

громадянської позиції, загальної культури, світоглядних орієнтирів, критичного мислення учнів.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН **курсів підвищення кваліфікації вчителів історії**

№з/п	Теми	Години		
		очні	самостійна робота	разом
1.	Нормативно-правова база навчального процесу в закладах загальної середньої освіти / професійної (професійно-технологічної) освіти	2	2	4
2.	Інформаційно-комунікаційні та марні технології в освітньому процесі	2	2	4
2.1	Використання хмарних сервісів в соціально-педагогічних системах	1		1
2.2	Використання хмарних технологій у соціально-педагогічних системах	1		1
2.3.	Створення інструментарію для проведення моніторингових досліджень		1	1
2.4.	Розробка хмарних систем проведення моніторингових досліджень		1	1
3.	Сучасні підходи до педагогічного проектування	2	2	4
3.1.	Загальна характеристика дидактичного проектування. Поняття проектування, його технічне походження. Особливості педагогічного проектування, рівні та етапи проектування	1	1	2
3.2.	Послідовність дидактичного проектування загальноосвітньої підготовки у закладах освіти	1	1	2
4.	Філософія освіти	4	6	10
4.1	Сучасна історіографічна ситуація в Україні і світі	1	2	3
4.2	Сучасна методика викладання історії та суспільствознавчих дисциплін	1	2	3
4.3	Курс «Громадянська освіта» в умовах багатокультурного суспільства	2	2	4
Всього:		12	18	30

ПРОГРАМА

курсів підвищення кваліфікації вчителів

ТЕМА 1. Правові засади регулювання освітнього процесу в закладах загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти

Система повної загальної середньої освіти. Заклади загальної середньої освіти. Тривалість навчання на кожному рівні. Мова навчання. Застосування мов національних меншин в освітньому процесі. Право на загальну середню освіту. Порядок реалізації права доступу до повної загальної середньої освіти.

Поняття та зміст освітнього процесу. Цикли організації освітнього процесу на кожному рівні загальної середньої освіти. Структура навчального року. Тривалість навчальних занять.

Нормативні документи в системі загальної середньої освіти. Типова освітня програма та типовий навчальний план. Освітня програма та навчальний план конкретного закладу освіти: особливості формування. Складники освітньої програми. Порядок затвердження освітніх програм.

Порядок формування класів у закладах загальної середньої освіти. Гранична наповнюваність класів. Порядок переведення учнів на наступний рік навчання. Забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії учня. Оцінювання знань учнів.

ТЕМА 2. Інформаційно-комунікаційні та марні технології в освітньому процесі

Тема 2.1. Використання хмарних сервісів в соціально-педагогічних системах

Введення в хмарні технології. Педагогічні, психологічні та фізіологічні передумови використання хмарних технологій в соціально-педагогічних системах. Розвиток хмарних технологій навчання. Використання хмарних сховищ даних для спільного доступу до освітніх ресурсів

Тема 2.2. Використання хмарних технологій у соціально-педагогічних системах

Особливості роботи із хмарними сервісами для проведення моніторингових досліджень, робота із хмарними додатками створення презентацій. Використання систем дистанційного навчання для проведення моніторингових досліджень. Створення он-лайн тестів за допомогою хмарних додатків.

Тема 2.3. Створення інструментарію для проведення моніторингових досліджень.

Створення Google-блогів та визначення їх особливості використання у професійній діяльності. Знайомство з хмарними технологіями створення електронних підручників. Хмарні мультимедійні додатки для проведення моніторингових досліджень.

Тема 2.4. Розробка хмарних систем проведення моніторингових досліджень.

Особливості проведення моніторингових досліджень в соціально-педагогічних системах. Створення систем хмарного моніторингу.

ТЕМА 3. Сучасні підходи до педагогічного проектування

3.1. Загальна характеристика дидактичного проектування.

Поняття проектування, його технічне походження. Особливості педагогічного проектування, рівні та етапи проектування.

3.2. Послідовність дидактичного проектування загальноосвітньої підготовки у закладах освіти

ТЕМА 4. Філософія освіти

Тема 4.1. Сучасна історіографічна ситуація в Україні і світі

Історія, як галузь наукових знань, що має когнітивну, гуманістичну, соціальну та культурологічну спрямованість.

Зв'язок сучасних освітніх новацій з гуманоцентричною переорієнтацією суспільства та розвитком інформаційних технологій.

Основні тенденції розвитку історичного знання сьогодення. Загальноцивілізаційні тенденції трансформації суспільства на межі тисячоліть. Перехід від суспільства індустріального до суспільства науково-інформаційного. Історична наука в умовах глобалізації. Модерні галузі історичних досліджень: історія повсякденності, публічна історія.

Локальні історичні студії, краєзнавство. Місце краєзнавчої роботи в сучасному освітньому процесі. Краєзнавство і викладання історії в школі.

Актуалізація взаємозв'язку між викладанням курсів «Історії України», «Всесвітньої історії» та «Громадянської освіти» в умовах нової парадигми освіти. мки розвитку освіти ХХІ століття: забезпечення високої функціональності людини в умовах швидкого накопичення обсягу інформації та високих технологій, формування людини-патріота та усвідомлення нею реалій глобалізованого світу, сприйняття людини (дитини) як найвищої соціальної цінності, мінімізації асиметрії між матеріальністю і духовністю.

Державна національна програма “Освіта” для України ХХІ століття та Національна доктрина розвитку освіти в Україні про завдання, шляхи та принципи реформування пострадянської вітчизняної школи. Гуманізація та гуманітаризація освіти. Інтеграційні процеси в системі вищої освіти. Формування єдиного європейського освітнього простору на базі Болонської конвенції. Контури, перспективи та перші наслідки Болонського процесу. Умови та перспективи приєднання України до Болонського клубу.

Тема 4.2. Сучасна методика викладання історії та суспільствознавчих дисциплін.

Методика навчання історії – науково-педагогічна дисципліна. Розвиток шкільної історичної освіти та методики викладання історії в Україні. Сучасна історична освіта в Україні. Формування системи історичних знань.

Пізнавальні вміння як компонент змісту шкільної історичної освіти. Методи навчання історії. Наочний метод викладання історії. Сучасні освітні технології на уроках історії. Мультимедійні технології викладання історії.

Тема 4.3. Курс «Громадянська освіта» в умовах багатокультурного суспільства.

Актуальність викладання нових суспільствознавчих дисциплін в сучасній українській школі. Виховання основ громадянськості, патріотизму, етнічної, релігійної та гендерної толерантності, як завдання курсу «Громадянська освіта». Політологія, як наука, що формує політичну складову курсу «Громадянська освіта». Основні тенденції розвитку сучасної політичної науки. Соціологічна та правова складова нового курсу. Використання сучасних освітніх технологій у викладанні курсу «Громадянська освіта».

Список рекомендованої літератури

1. Проект закону «Про повну загальну середню освіту» до другого читання від 14.01.2020 року. №0901. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66333

2. Про перехід загальноосвітніх навчальних закладів на новий зміст, структуру і 12-річний термін навчання. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2000 р. №1717 / Директор школи, №5(149), 2001.

3. Про затвердження Концепції профільного навчання в старшій школі. Рішення колегії Міністерства освіти і науки України №10/13 від 25.09.2003 р. / Інформаційний збірник МОН України, 24/2003, грудень.

4. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту». URL:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

5. Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII «Про освіту». URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

6. Хмарні технології в соціально-педагогічних системах: метод. вказ. до лабораторних робіт №1-6 для студентів освітнього ступеню «бакалавр» денної форми навчання всіх інженерно-педагогічних спеціальностей / Укр. інж.-пед. академія; упорядн. Т.С. Бондаренко. – Харків: УПА, 2019. – 60 с.

7. Хмарний моніторинг у соціально-економічних дослідженнях: монографія / Т.С. Бондаренко, Г.К. Кожевніков, О.О. Агєєва; Укр. інж.-пед. академія – Харків: Міськдрук, 2016. – 192 с.

8. Моделювання й інтеграція сервісів хмаро орієнтованого навчального середовища : монографія / [Копняк Н., Корицька Г., Литвинова С., Носенко Ю., Пойда С., Седой В., Сіпачова О., Сокол І., Спирін О., Стромило І.,

Шишкіна М.] ; / за заг. ред. С. Г. Литвинової. – К. : ЦП «Компринт», 2015. – 163 с.

9. Облачные технологии и образование: монография / З.С. Сейдаметова, Э.И. Абляимова, Л.М. Меджитова., и др.: под общ. ред. З.С. Сейдаметовой. – Симферополь: «ДИАЙПИ», 2102. – 204 с.

10. Шиненко М.А., Сороко Н.В. Використання хмарних технологій для професійного розвитку вчителів (зарубіжний досвід) / М.А. Шиненко, Н.В. Сороко // Інформаційні технології в освіті. – 2012. - вип. 12. С. 206-214.

11. Широкова Е.А. Облачные технологии / Е. А. Широкова // Современные тенденции технических наук: материалы Междунар. науч. конф., октябрь 2011 г., Уфа, Россия / Башкирский государственный университет. — Уфа, 2011. — С. 30-33.

12. Сабліна М.А. Можливості використання хмарних технологій в освітній та соціальній сферах / Сабліна М. А. // Освітологічний дискурс. – 2014. - № 3 (7). – С. 191-199.

13. Жичкина А.Е. Теория, практика и методология опросов в Интернет. Coomber R. Using the Internet for survey research // Sociological Research Online. 1997. Vol. 2, No. 2.

14. Бутенко И.А. Использование новых технологий при опросах // Социологические исследования. . 2000. . № 10. . С. 118-124.

15. Коваленко О. Е., Брюханова Н. О., Корольова Н.В. Методика професійного навчання: дидактичне проектування: Підручник для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей. – Харків: УПА, 2019. – 204 с.

16. Методика професійного навчання: навч. посібник для вищих навч. закладів інж.-пед. спец. для традиційної та дистанційної форм навчання. Ч. 1: Дидактичне проектування/ О. Е. Коваленко, Н.О. Брюханова, Н.В. Корольова; Укр. інж.-пед. академія. - 2-ге вид., перероб. та доп.. - Х.: ФОП Шевченко С. О., 2010. - 264 с

17. Лутай В.С. Філософія сучасної освіти. К., 1999.

18. Освіта і наука України: шляхи модернізації / Василь Кремень //- К.:“ Грамота”, 2003. - 216 с.

19. Історія України / І.П.Крип'якевич // - Львів: Видавництво “Світ”, 1990. – 520 с.

20. Болонський процес у фактах і документах (Сорбонна-Болонья-Саламанка-Прага-Берлін) / Упорядники: Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д. та ін. // - Тернопіль: Вид-во ТДПУ ім В.Гнатюка, 2003. – 52 с.

21. Освіта в Україні і Болонський процес / І.Шманько // Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія “Педагогіка. Соціальна робота”. - №8, 2005. – с.230-234.

22. Десятов Д. Використання картин історичної тематики на уроці: створення образів чи міфів? // Історія в школах України. – 2007. – №5. – С.17 – 23.

23. Терно С. Підручник з історії сьогодні: стан і перспективи // Історія в школах України. – 2004. – № 1. – С. 6-8.

24. Терно С. Критичне мислення: чергова мода чи нагальна потреба // Історія в школах України. – 2007. – №4. – С.13 – 15.

Інформаційні ресурси

1.<http://velyka-chy-mala-litera.wikidot.com/>

2. <http://www.mova.info/>

3. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>

4. <http://litopys.org.ua/pdf/pravopys2015.pdf>

5. <http://ukrainskamova.com/>

6.<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019>

7. Шаблоны опросов, составленные экспертами [Электронный ресурс] // SurveyMonkey – Режим доступа:https://www.surveymonkey.ru/mp/survey-templates/?ut_source=header (дата обращения: 30.08.2016)

8. Информация предприятиям и организациям [Электронный ресурс] // Webanketa. – Режим доступа: <http://webanketa.com/ru/info/service/factory/> (дата обращения: 30.08.2016)

9. Mell P., Grance T. The NIST Definition of Cloud Computing. Recommendations of the National Institute of Standards and Technology [Электронный ресурс] / P. Mell, T. Grance T. // Final Version of Cloud Computing Definition Published / National Institute of Standards and Technology. – Режим доступа: <https://www.nist.gov/news-events/news/2011/10/final-version-nist-cloud-computing-definition-published> (дата обращения: 30.08.2016)

10. Miller M. Cloud Computing: Web-Based Applications That Change the Way You Work and Collaborate Online / M. Miller - Que Publishing, 2008. – 312 p. Електрон. Аналог друк. вид.: режим доступу: http://ptgmedia.pearsoncmg.com/images/9780789738035/samplepages/0789738031_Sample.pdf (дата звернення: 30.08.2016)

11. Gmail, Документи, Диск и Календарь для бизнеса [Электронный ресурс] // G Suite by Google cloud. – Режим доступа: <https://apps.google.com/intx/ru/> (дата звернення: 30.09.2016)

12. Wu L. Value of Social Network – A Large-Scale Analysis on Network Structure Impact to Financial Revenue of Information Technology Consultants [Электронный ресурс] / L. Wu, E. Brynjolfsson // ResearchGate / Ilium

technology inc. – Режим доступа:

https://www.researchgate.net/publication/237509362_Value_of_Social_Network_-_A_Large-Scale_Analysis_on_Network_Structure_Impact_to_Financial_Revenue_of_Information_Technology_Consultants1

13. Приложения Chrome для компьютера. [Электронный ресурс] // Chrome // Интернет-магазин. – Режим доступа: <https://www.google.ru/chrome/webstore/apps-launcher.html> (дата звернения: 30.08.2016)

14. Fundacion German Sanchez Ruiperez and IBM Implement a Cloud Computing Solution for Education. [Электронный ресурс] // News room. News releases / IBM – Режим доступа: <https://www-03.ibm.com/press/us/en/pressrelease/32339.wss> (дата обращения: 30.08.2016)

15. A Collaborative Community of Leaders: Cloud Computing in Education [Электронный ресурс] // IBM Cloud Academy / IBM – Режим доступа: <http://www.ibm.com/solutions/education/cloudacademy/us/en> (дата обращения: 30.08.2016)

16. BYOD Infographic: For security it's not a pretty picture [Электронный ресурс] // Press Center / ESET. - Режим доступа: <https://eset.co.th/about-eset/press-center/article/byod-infographic-for-security-its-not-a-pretty-picture/> (дата звернения: 01.10.2016)

17. Гнатюк С.Л.. Перспективи розвитку ринку хмарних обчислень в Україні: переваги та ризики [Електронний ресурс] / С.Л. Гнатюк // Відділ досліджень інформаційного суспільства та інформаційних стратегій // Національний інститут стратегічних досліджень. - Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1191/> (дата звернення: 30.08.2016)

18. Грабовская И. Украинские «облака»: куда идти бизнесу и зачем все это нужно [Электронный ресурс] / И. Грабовская // Стратегии развития / Companion. - 17.04.2013. – Режим доступа: <http://www.companion.ua/articles/content?id=236567>. (дата обращения: 30.08.2016)

19. Докторов Б. Онлайн-опросы: обыденность наступившего столетия / Докторов Б. // Телескоп. - 2000. - №4. - Электрон. аналог друк. вид.: режим доступу: http://www.pseudology.org/Gallup/On_line_Polls.htm (дата звернения: 30.08.2016)

20. Coomber R. Using the Internet for Survey Research. / R. Coomber // Sociological Research Online. - vol. 2, no. 2. – 1997. Электрон. аналог друк. вид.: режим доступу:

https://chnm.gmu.edu/digitalhistory/links/cached/chapter6/6_28b_survey.htm
(дата звернення: 30.08.2016)

21. Справочный центр SurveyMonkey. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://help.surveymonkey.com/articles/ru/kb/What-is-SurveyMonkey-Enterprise> (дата обращения: 30.08.2016)

22. Gmail, Документы, Диск и Календарь для бизнеса. [Электронный ресурс] // G Suite by Google Cloud. – Режим доступа: <https://gsuite.google.com/intl/ru/> (дата обращения: 30.08.2016)